

Druk nr 768
Warszawa, 24 lipca 2002 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-139-02

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy stanowiący realizację strategii Gospodarczej Rządu SLD-UP-PSL "Przedsiębiorczość-Rozwój-Praca"

- o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich.

Projekt ustawy dotyczy pakietu "Infrastruktura - klucz do rozwoju".

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Infrastruktury.

Z wyrazami szacunku
(-) Leszek Miller

USTAWA**z dnia****o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich.****Art. 1.**

W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 44 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 62, poz. 685, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 111, poz. 1197) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) użytkownika infrastruktury portowej – rozumie się przez to każdą osobę prawną lub fizyczną korzystającą z tej infrastruktury;”;

2) w art. 8:

a) w ust. 2 skreśla się pkt 3,

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Opłaty portowe, z zastrzeżeniem ust. 4, pobiera od użytkowników infrastruktury portowej podmiot zarządzający portem, mając na względzie zasadę równego traktowania i niedyskryminacji użytkowników infrastruktury portowej oraz racjonalnego gospodarowania.

4. Opłatę przystaniową i pasażerską za użytkowanie infrastruktury portowej, którą zarządza podmiot nie będący podmiotem zarządzającym portem, pobiera właściciel tej infrastruktury albo podmiot, który włada infrastrukturą portową na podstawie umów o odpłatne korzystanie, chyba że umowy cywilne lub decyzje administracyjne stanowią inaczej.”;

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Podmioty, o których mowa w ust. 3 i 4, pobierają opłaty portowe w wysokości uzależnionej od rodzaju tych opłat, typów i wielkości statków, czasu użytkowania infrastruktury portowej oraz rodzaju ruchu pasażerskiego.

4b. Podmioty uprawnione do pobierania opłat portowych są obowiązane do podania do wiadomości publicznej informacji o wysokości tych opłat, w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie.”,

d) skreśla się ust. 7;

3) dotychczasowe brzmienie art. 11 oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku niepowołania podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską w trybie art. 23 ust. 1, obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości spoczywa na dyrektorsze właściwego urzędu morskiego.”;

4) art. 25 otrzymuje brzmienie:

“25.1. W przypadku niepowołania podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską w trybie art. 23 ust. 1, zadania i uprawnienia podmiotu zarządzającego określone w:

1) art. 7 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 8 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3-6 oraz art. 11 – wykonuje dyrektor właściwego urzędu morskiego,

2) art. 7 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 - 6, art. 8 ust. 1, ust. 2 pkt 2 i 4 oraz ust. 3-6 – wykonuje gmina.

2. Wpływy z tytułu opłat portowych pobieranych przez dyrektora właściwego urzędu morskiego lub gminę, o których mowa w ust. 1, stanowią, z zastrzeżeniem art. 8 ust. 4, odpowiednio dochód budżetu państwa lub gminy.”.

Art. 2.

Dyrektorzy urzędów morskich, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, przekażą organom gminy dokumentację niezbędną do wykonywania przez gminę zadań i uprawnień określonych w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 3.

Do czasu przejęcia przez gminę zadań i uprawnień, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, zadania i uprawnienia te należą do dyrektora właściwego urzędu morskiego.

Art. 4.

Opłaty portowe, wynikające z umów handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, pobiera się według stawek opłat wynikających z tych umów, nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 5.

Termin określony w art. 3 ustawy z dnia 18 czerwca 1999 r. o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich (Dz. U. Nr 62, poz. 685) ulega przedłużeniu do dnia 31 grudnia 2005 r.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W toku realizacji postanowień ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 44 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 62, poz. 685, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 111, poz. 1197), zwanej dalej „ustawą”, pojawiły się problemy i przeszkody utrudniające ukształtowanie założonego modelu funkcjonowania portów i przystani morskich. Chodzi tu zwłaszcza o zapewnienie trwałego usytuowania portów i przystani morskich w krajowej i europejskiej infrastrukturze transportowej w ramach transeuropejskiej sieci transportowej, a także dostosowanie zasad ich funkcjonowania do wymogów i standardów Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie opłat za korzystanie z infrastruktury portowej.

Opłaty te mają charakter komercyjny wynikający ze stosunków cywilno – prawnych. Stanowią wyraz udziału użytkowników infrastruktury portowej w kosztach jej utrzymania i rozwoju. Ponieważ infrastruktura portowa jest integralnym składnikiem infrastruktury transportowej kraju, rodzaje opłat za użytkowanie infrastruktury portowej i ich maksymalna wysokość została określona w przepisach ustawy (art. 8 ust. 2).

Wysokość pobieranych od użytkowników opłat portowych ma podstawowe znaczenie w kształtowaniu zasad konkurencji na rynku usług portowych i poszczególnych portów w regionie bałtyckim. Proponuje się zniesienie opłaty ładunkowej, która komplikowała system odpłatności z tytułu użytkowania infrastruktury portowej. Pozwoli to na uproszczenie tego systemu, nie powodując przy tym ubytku w przychodach podmiotów zarządzających portami.

Projektowana zmiana art. 8 ustawy o portach i przystaniach morskich umożliwi ponadto podmiotom zarządzającym portami elastyczne kształtowanie wysokości tych opłat, w granicach określonych przepisami ustawy, i skuteczną konkurencję na rynkach europejskich. Przez ustalenie w art. 8 ust. 4a wytycznych do ustalania tych opłat została zapewniona zasada niedyskryminacji, gdyż wszyscy użytkownicy infrastruktury portowej będą wnosili opłaty za korzystanie z infrastruktury na takich samych warunkach.

W art. 1 pkt 2 lit. c) projektu ustawy zobowiązuje się podmioty uprawnione do pobierania opłat portowych do podawania do publicznej wiadomości informacji o ich wysokości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Projektowana zmiana art. 25 stanowi uregulowanie sytuacji w przypadku niepowołania podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską. Proponuje się, aby zadania i uprawnienia podmiotu zarządzającego w tym przypadku rozdzielić między dyrektora urzędu morskiego i gminę. Do zadań dyrektora urzędu morskiego będzie należało zarządzanie gruntami i infrastrukturą portową oraz budowa, rozbudowa, utrzymywanie i modernizacja infrastruktury portowej. Do zadań gminy natomiast będzie należało prognozowanie, programowanie i planowanie rozwoju portu, pozyskiwanie gruntów na potrzeby rozwoju portu, świadczenie usług związanych z korzystaniem z infrastruktury portowej oraz zapewnianie odbioru i unieszkodliwiania odpadów i pozostałości ładunkowych ze statków. Aby mogła nastąpić pełna realizacja zadań nałożonych na dyrektorów urzędów morskich jak wyżej, niezbędne jest przyznanie im uprawnień w zakresie pobierania opłaty tonażowej; zgodnie bowiem z art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy wpływy, między innymi z opłat portowych, przeznacza się na budowę, rozbudowę, utrzymywanie i modernizację infrastruktury portowej. W związku z takim podziałem zadań wystąpiła konieczność wskazania dyrektora właściwego urzędu morskiego jako podmiotu, na którym spoczywa obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości, o którym mowa w art. 11 ustawy.

Projekt w sposób jasny wskazuje, czyj dochód będą stanowiły wpływy z opłat portowych pobieranych w przypadku niepowołania podmiotu zarządzającego portem i przystanią morską. Wpływy te będą stanowiły dochód odpowiednio budżetu państwa i gminy.

Projekt ustawy powinien przyczynić się do rozwoju gmin portowych, które uzyskają dochody z działalności portowej i większy wpływ na zarządzanie portami. Umożliwi im to bardziej racjonalne kształtowanie i realizowanie polityki regionalnej.

Przewiduje się, że nowelizacja ustawy przyczyni się do rozwoju małych portów i przystani morskich, a także do aktywizacji małych i średnich przedsiębiorstw, które wykorzystają te porty i przystanie do rozszerzenia swojej oferty produkcyjnej i usługowej.

W art. 4 projektu ustawy wprowadza się przepis przejściowy, którego zadaniem ma być uregulowanie kwestii poboru opłat od użytkowników infrastruktury portowej na podstawie umów handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie projektu ustawy.

Zgodnie z propozycją Ministra Skarbu Państwa odnośnie przedłużenia terminu prywatyzacji spółek eksploatacyjnych, określonego w art. 3 ustawy z dnia 18 czerwca 1999 r. o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich (Dz. U. Nr 62, poz. 685), proponuje się przedłużyć termin ten z dnia 31 grudnia 2003 r. do dnia 31 grudnia 2005 r. Pozwoli to zarządom portów na przygotowanie i przeprowadzenie transakcji prywatyzacyjnych w sposób możliwie najkorzystniejszy, zarówno dla spółek zależnych i ich pracowników, jak i dla samych podmiotów zarządzających.

Projektowane regulacje nie spowodują ujemnych skutków dla budżetu państwa, gdyż zadania realizowane przez terenowe organy administracji morskiej zostaną wykonane w ramach posiadanych przez nie środków finansowych i etatów. Mimo że projektowana regulacja zakłada przekazanie uprawnień w zakresie poboru opłat portowych: przystaniowej i pasażerskiej gminie, to jednak wpływy z tytułu tych opłat stanowią niewielką część ogólnych wpływów z tytułu opłat portowych. Największą bowiem część tych wpływów stanowią opłaty tonażowe. Dlatego pozostawienie właściwym dyrektorom urzędów morskich uprawnień w zakresie pobierania opłaty tonażowej nie przyczyni się do istotnego obniżenia wpływów do budżetu państwa.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DH/1089/2002/DPE/jg

Warszawa, 10 lipca 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich (RM-10-139-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Celem projektowanej ustawy jest uporządkowanie zagadnień dotyczących opłat portowych za użytkowanie infrastruktury portowej oraz przeniesienie zadań w zakresie zarządzania portami i przystaniami morskimi, innymi niż porty o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, z terenowych organów administracji morskiej na gminy.
2. W zakresie, odnoszącym się do kształtowania opłat portowych za korzystanie z ogólnodostępnej infrastruktury transportowej, projektowana regulacja pozostaje w zgodności z postanowieniami Zielonej Księgi w sprawie Portów i Infrastruktury Morskiej (COM (97) 678 final „Green Paper on Seaports and Maritime Infrastructure”) a także z postanowieniami Białej Księgi w sprawie uczciwych opłat za korzystanie z infrastruktury portowej (COM (1998) 466 final „White Paper on Fair Payment for Infrastructure Use”). Chodzi zwłaszcza o stosowanie zasady „użytkownik płaci” (user-

pays principe), oznaczającej, że wszyscy użytkownicy infrastruktury portowej wnoszą opłaty za korzystanie z niej na takich samych warunkach bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

3. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Andrzej Piłat
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 26 lipca 2002 r.

Cena 0,66 zł + 22% VAT

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DH/1089/2002/DPE/jg

Warszawa, 10 lipca 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich (RM-10-139-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Celem projektowanej ustawy jest uporządkowanie zagadnień dotyczących opłat portowych za użytkowanie infrastruktury portowej oraz przeniesienie zadań w zakresie zarządzania portami i przystaniami morskimi, innymi niż porty o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, z terenowych organów administracji morskiej na gminy.
2. W zakresie, odnoszącym się do kształtowania opłat portowych za korzystanie z ogólnodostępnej infrastruktury transportowej, projektowana regulacja pozostaje w zgodności z postanowieniami Zielonej Księgi w sprawie Portów i Infrastruktury Morskiej (COM (97) 678 final „Green Paper on Seaports and Maritime Infrastructure”) a także z postanowieniami Białej Księgi w sprawie uczciwych opłat za korzystanie z infrastruktury portowej (COM (1998) 466 final „White Paper on Fair Payment for Infrastructure Use”). Chodzi zwłaszcza o stosowanie zasady „użytkownik płaci” (user-

pays principe), oznaczającej, że wszyscy użytkownicy infrastruktury portowej wnoszą opłaty za korzystanie z niej na takich samych warunkach bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

3. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Andrzej Piłat
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 26 lipca 2002 r.

Cena 0,66 zł + 22% VAT

